

Eseu despre modernism din opera lui Ion Barbu

Scrive un eseu, de 2 - 3 pagini, in care sa dovedesti faptul ca un text poetic studiat, din opera lui Ion Barbu, se incadreaza directiei moderniste/ modernismului, pornind de la ideile exprimate in urmatoarea afirmatie critica: "Daca poezia moderna poate fi definita, la inceput, ca o creare a lumii si, in acelasi timp, ca o creare lirica a limbajului, ea devine, cu timpul, numai o aventura pura a limbajului." (Nicolae Manolescu, Metamorfozele poeziei)

Eugen Lovinescu definea modernismul ca o "miscare literara iesita din contactul mai viu cu literaturile occidentale si, indeosebi, cu literatura franceza", accentuand ideea ca este vorba despre contactul cu literaturile occidentale de dupa 1880. La baza acestui proces de modernizare a literaturii romane sta principiul sincronismului (principiul care asigura dinamica fenomenelor culturale si sociale ale secolului al XX-lea romanesc).

in sens restrans, conceptul de modernism a fost asociat miscarii literare constituite la sfarsitul secolului al XIX-lea, in jurul unor poeti de origine portugheza, precum Ruben Dario si Antonio Machado; notele sale definitorii sunt "o estetica a sinceritatii" si "un simbolism muzical verlainian" (Irina Petras) in sens larg, modernism inseamna aparitia formelor inovatoare in planul creatiei artistice, forme care se opun, de regula, traditiei (traditionalismului); din aceasta perspectiva, toate curentele literare care au dominat inceputul si prima jumătate a secolului al XX-lea fac parte din modernism: simbolismul, expresionismul, suprarealismul, futurismul, dadaismul, imagismul. "Pot fi denumite drept moderniste, apartinand modernismului, totalitatea miscarilor ideologice, artistice si literare, care tind, in forme spontane sau programate, spre ruperea legaturilor cu traditia prin atitudini anticlasice, antiacademice, antitraditionale, anticonservatoare, de orice speta, repulsie impinsa pana la negativism radical" (Adrian Marino)

Ion Barbu este unul dintre poetii romani interbelici care au inovat spectaculos la nivel prozodic, formal si la nivelul continutului poezia. Intreaga sa opera sta sub semnul modernismului. Tudor Vianu vorbeste despre mai multe etape in evolutia lirismului barbian: etapa parnasiana, in care se remarca preocuparea pentru perfectiunea formala, cultivarea anumitor simboluri si detasarea de continut a eului liric; etapa baladica si orientala depaseste caracterul abstract al primelor poeme, orientandu-se spre elemente de mit si de legenda balcanica; etapa ermetica, in care se revine la perfectiunea clasica a formei si se abstractizeaza mesajul poetic. Poeziile definitorii pentru aceasta etapa a liricii lui Ion Barbu sunt "numai o aventura pura a limbajului" (Nicolae Manolescu), ilustrand depasirea unui proces de "creare a lumii" si de "creare lirica a limbajului" si valorizarea resurselor abstractizante ale limbajului.

in aceasta etapa de creatie se inscrie poezia Joc secund , publicata initial cu titlul Din ceas, dedus...

Textul are valoare de arta poetica, inscriindu-se in ceea ce Marin Mincu numea "lirism absolut". Ambele strofe se construiesc pe baza unor metafore-simbol, al caror sens se dezvaluie dupa

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

lecturi succesive, intrucat lirica moderna presupune reveniri, reinterpretari, adica o lectura neliniara a textului.

Incipitul face trimitere la iesirea din contingent, din temporalitate, prin folosirea unui termen specific limbajului matematic: "Din ceas, dedus...". Metafora "adancul acestei calme creste" poate fi interpretata ca simbol al poeziei (rezultat al actului creator) sau ca simbol al universalului, care devine materie poetica atunci cand este contemplat din afara notiunii de timp. Al doilea vers face referire la motivul oglinzii, foarte frecvent in poezia lui Ion Barbu. in acest text, "oglinza" presupune dematerializarea imaginii concrete, adica poezia se obtine prin reflectarea realitatii in constiinta creatorului. "Mantuit azur" este o metafora care face trimitere la finalitatea actului creator. Poezia nu este o imagine a lumii, ci o filtrare a acesteia, purificata. "Cirezile agreste", din al treilea vers, ar putea fi o metafora pentru lumea concreta, care va fi transfigurata poetic.

Ultimul vers al primului catren se refera la conditia creatorului. Metafora "joc secund" incifreaza actul creatiei. in filozofia greaca, creatia este desemnata prin joc: jocul prim este al Demiurgului, creatorul absolut; jocul secund este al Mestesugarului, care imita originalul creat de Demiurg; jocul tert este al Poetului, care nu are acces decat la o copie a lumii primordiale. in acest context, "jocul secund" spre care aspira creatorul din poezia lui Ion Barbu face trimitere la puritatea actului poetic. Poetul aspira spre "jocul secund" al mestesugarului, mai pur decat "jocul tert". Ideea poetica pe care se structureaza prima strofa ar fi ca poezia este reprezentarea unui univers aparte, rezultat din transgresarea celui material, printr-un "joc secund" - joc al mintii, care presupune "oglundirea" (revelarea sensurilor ascunse).

Al doilea catren se deschide cu o invocatie - "Nadir latent!" - care ar putea fi o metafora-simbol pentru creator. "Nadirul" este punctul opus zenitului, adica punctul situat la polul opus unei cunoasteri "pozitive" ("zenit" = punctul de pe bolta cereasca in care se intersecteaza verticala dusa din locul unui privitor inspre emisfera cereasca situata deasupra capului observatorului; "nadir" = punctul de pe bolta cereasca opus zenitului; situat la intersectia verticalei locului in care se afla observatorul cu emisfera cereasca inferioara). (nu e nevoie sa apara in eseu, e doar o explicatie pentru intelegerea textului.

"Poetul ridica insumarea" face referire directa la rolul creatorului si al artei sale. "insumarea" este o metafora pentru poezia care trebuie sa sintetizeze esentele, refacand unitatea actului creator primordial. Metaforele din versul al doilea - "harfe resfirate", "zbor invers" - pot fi interpretate ca simboluri ale altui mod de cunoastere a lumii decat cel propus de poet. Al treilea vers accentueaza acest sens, facand trimitere la modalitatea de creatie specifica poetului modern: "cantec istoveste". Verbul "a istovi" este folosit cu sensul de "a epuiza sensurile". Ultimul vers al poeziei propune o alternativa la cerul cu stele al romanticilor (imagine a zenitului): marea cu meduzele (imagine a nadirului).

Ideea ar fi ca universul poetic este capabil sa evidentieze atat fenomenul concret, cat si semnificatiile lui abstracte, insumand sensurile plus-cunoasterii si minus-cunoasterii.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Modernitatea textului se observa atat la nivelul continutului, cat si la nivel formal. La nivelul continutului, viziunea originala asupra actului creatiei si incifrarea sensurilor sunt elementele care particularizeaza mesajul poetic al acestui text. Poetul apare in ipostaza de creator al unui univers aparte, poezia sa fiind o modalitate de a modifica datele concretului, intr-un efort de "creare a unei lumi" cu alte coordonate. La nivel formal, elementele de prozodie de tip clasic - cu rima incrucisata, ritm iambic, masura de 13 - 14 silabe - respecta conventia de muzicalitate a textelor poetice in care era evident efortul de "creare lirica a limbajului", in spatele careia se ascunde un mesaj poetic profund. Asadar, poezia lui Ion Barbu propune o perspectiva originala asupra realitatii imediate, in care viziunea creatorului modern se raporteaza, discret, la un alt mod de a crea poezie.